

Motion till riksdagen 2021/22:2843

av **Betty Malmberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M)**

Test- och demonstrationsanläggningar för fjärde generationens kärnkraft

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Energimyndigheten bör ges i uppdrag att finansiera test- och demoanläggningar som kan utveckla fjärde generationens kärnkraft och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Varje år som går förändras atmosfärens sammansättning av gaser och förekomsten av koldioxid ökar stadigt. Att bromsa den utvecklingen är ett gemensamt åtagande för världen och absolut centralt för att kunna minska risken för omvälvande naturkatastrofer. Alla länder måste bidra och för Sverige är det därför viktigt att satsa på ren energiproduktion baserad på kärnkraft, vattenkraft och biobaserade energikällor.

En energimix fri från koldioxid kan också bli en framtida exportnäring, inte minst för att reducera fossil energiproduktion i grannländer såsom Danmark, Polen och Tyskland. Vi måste ledas av en politik som inte fortsätter skada klimatet.

I en tid då elpriser och klimat påverkas stort av världens energiproduktion måste Sverige satsa mer på utveckling av test- och demoanläggningar som möjliggör produktionsstester av olika slags klimatneutral energi, däribland den fjärde generationens kärnkraft.

Då det gäller fjärde generationens kärnkraft finns det många intressanta frågor att fördjupa sig i, såsom att använt kärnbränsle skulle kunna återanvändas och ge mångfalt mer energi utan att nya uranfyndigheter behöver tas i anspråk. Att avfallet skulle kunna behandlas så att tiden det är strålningsfarligt minskar till en bråkdel, liksom att driva mindre kärnkraftverk mer kostnadseffektivt. Fler möjligheter står till buds, men för att kunskapen ska bli praktiskt användbar måste man också våga prova olika lösningar i praktiken. Därför behövs test- och demoanläggningar som ger möjlighet att få driftserfarenhet innan man bygger anläggningar för kommersiell drift. Detta vore av största

vikt för att stärka svensk teknikutveckling och spetskompetens på området. Energimyndigheten borde därför få i uppdrag att finansiera en sådan investering.

I sitt ställningstagande vid riksmötet 2019/20 skriver utskottet: ”Det är vidare utskottets uppfattning att de förslag som på olika sätt gäller utvecklingen av nästa generation kärnkraft – ofta betecknad den fjärde generationen – bör lämnas utan vidare åtgärd av riksdagen. Teknikutveckling är förvisso ofta av godo, men utskottet är med hänvisning till en avvaktande inställning till kärnkraftens roll på längre sikt inte berett att tillstyrka några förslag på detta tema.” Detta oroar och är inte att ta vare sig ett nationellt eller ett globalt klimatansvar. Tvärtom behöver tekniknationen Sverige gå i bräschen för detta och satsa på test- och demoanläggningar.

Med hänvisning till ovanstående anser undertecknade att Sverige måste uppvärdera kärnkraftens stora betydelse för såväl klimatet som elproduktionen och vikten av att stärka svensk teknikutveckling och kompetens. Test- och demoanläggningar är därmed en viktig förutsättning. Detta måste riksdagen ge regeringen till känna.

Betty Malmberg (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)